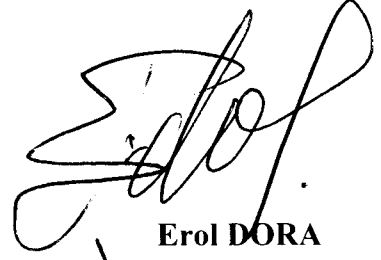

3199
02-11-2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milli Eğitim Bakanlığı'na 2013-2014 öğretim yılından bu yana uygulanan Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi (TEOG) sınavlarında uygulanan puan hesaplama yöntemi nedeniyle öğrencilerin yaşadıkları dezavantajlı duruma ilişkin sorunların araştırılması, öğrenim hayatı üzerinde daha sonra telafisi mümkün olmayacak sonuçlar yaratması muhtemel bu uygulama nedeniyle haksızlığa uğrayanların mağduriyetlerinin giderilmesi ve uygulanan merkezi sınavlarda öğrenciler arasında fırsat eşitliğini ihlal etmeyecek yöntemler geliştirilmesi ve bu doğrultuda, ilgili mevzuatta yapılacak düzenlemelere katkıda bulunması gayesiyle Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

Erol DORA
Mardin Milletvekili

GEREKÇE

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi (TEOG), Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) 2013-2014 öğretim yılından itibaren uygulamaya başladığı ortaöğretime geçiş sistemine verilen isimdir.

Bu sisteme göre; ortaokulların 8'inci sınıflarında altı ders için (Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, TC İnkılap Tarihi, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi) dönemsel olarak yapılan sınavlardan bir tanesi, ortak olarak gerçekleştirilir.

MEB Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi, MEB Merkezi Sistem Sınav Yönergesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre hazırlandığı ifade edilen 2016-2017 Öğretim yılı (geriye doğru son üç öğretim yılında hazırlanan e-kılavuzlar dahil) Ortaöğretime Geçiş Ortak Sınavlar e-kılavuzu incelendiğinde mevcut başarı puanı (AOSP ve YEP) hesaplama yöntemi; azınlık okullarında öğrenim gören öğrenciler ile, resmi devlet okulları ve çeşitli özel okullarda öğrenim gören ancak *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi* dersinden muaf olan öğrenciler aleyhine sonuçlar doğurmaktadır.

02/10/2014 tarihli ve 8085 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Başkanlığı (Ombudsmanlık), konuya ilişkin yapılan bir şikayet başvurusu üzerine yaptığı inceleme neticesinde, TEOG sınavında uygulanan puan hesaplamalarının, *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi* dersinden muaf olan öğrencileri aleyhte etkilediği sunucuna varmıştır ve bu eşitsizliğin giderilmesi için MEB'e tavsiye kararı vermiştir. Ancak; 03/11/2014 tarihli ve 4978265 sayılı yazısı ile MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü, "*dersten muaf olan bir öğrenciye başka bir dersten sınav yapılmasının mevzuat gereği mümkün olmadığı ve sınavdaki tüm işlemlerin objektif yürütüldüğü*" gerekçesiyle tavsiye kararına itiraz etmiştir.

Dini inançlarından ötürü Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi almayan bir öğrencinin, bu soruları çözmesinin kendisinden beklenmediğini; ancak kendisine tanınan bu muafiyetten dolayı, puan eşitsizliği yaratılması hakkaniyete uymamaktadır.

Lozan Antlaşması ile; "*Tüm Türkiye yurttaşlarının, din ayırt edilmeksizin, yasa önünde eşit olacağı; Türkiye Hükümetinin, doğum, milliyet, dil, soy, ya da din ayırt etmeksizin, yurttaşların tümünün yaşam ve özgürlüklerini, en geniş biçimde, korumayı yükümlendiği ve Müslüman olmayan azınlıklara mensup Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının Müslümanlarla özdeş medeni ve siyasal haklardan yararlanacağı*" (Lozan Antlaşması, m.38) hususları garanti altına alınmıştır.

Aynı zamanda Türkiye, Lozan Antlaşması'nın 38'inci maddesinde belirtilen hükümlerin temel yasalardan biri [Les Lois Fondamentales] olarak tanınmasını; hiç bir yasa, yönetmelik veya resmi işlemin bu hükümlerle çelişkili ya da onlara aykırı olmamasını; hiç bir yasanın, yönetmeliğin veya resmi işlemin söz konusu hükümlere üstün sayılmamasını yükümlenmektedir. Diğer taraftan Anayasamızda; *“herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu”* (Anayasa, m.10) ifadesi yer almaktadır.

Eğitimde her bireye fırsat ve imkân eşitliği sağlanması amacı, Anayasa ve Milli Eğitim Temel Kanunu ile yasal temellere dayandırılmıştır. Bu bağlamda eğitimde genellik ve eşitlik ilkesine göre; her yurttaş, hiçbir ayırım gözetilmeksizin öğrenim ve eğitim hakkına sahiptir. Eğitimde, hiçbir kişiye, aileye veya zümreye ayrıcalık tanınamaz.

Eğitimde fırsat eşitliğinin sadece eğitim alma hakkını değil fakat bu eğitim boyunca eğitim basamakları arasında yapılacak değerlendirmelerde objektifliği de içermesi gerekir. Bu bağlamda, söz konusu hesaplama yönteminden kaynaklanan adaletsizlik, ulusal eğitim mevzuatımızla garanti altına alınan fırsat eşitliği ilkesine ve hakkaniyete de aykırıdır.

MEB tarafından 2013-2014 öğretim yılından bu yana ortak sınavlar kapsamında düzenlenen TEOG sınav puanlarının hesaplanmasında; Lozan Antlaşması *Azınlıkların Korunması* başlığı altında tanımlanan temel yasalara, Anayasada ifadesini bulan *Kanun Önünde Eşitlik* ilkesine ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda düzenlenen *fırsat ve imkân eşitliği* ilkesine aykırı davranılmaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması elzemdir.

(0000)

GEREKÇE

Temel Eğitimden Ortaöğretime Geçiş Sistemi (TEOG), Milli Eğitim Bakanlığının (MEB) 2013-2014 öğretim yılından itibaren uygulamaya başladığı ortaöğretime geçiş sistemine verilen isimdir.

Bu sisteme göre; ortaokulların 8'inci sınıflarında altı ders için (Türkçe, Matematik, Fen Bilimleri, TC İnkılap Tarihi, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi) dönemsel olarak yapılan sınavlardan bir tanesi, ortak olarak gerçekleştirilir.

MEB Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi, MEB Merkezi Sistem Sınav Yönergesi ve ilgili mevzuat hükümlerine göre hazırlandığı ifade edilen 2016-2017 Öğretim yılı (geriye doğru son üç öğretim yılında hazırlanan e-kılavuzlar dahil) Ortaöğretime Geçiş Ortak Sınavlar e-kılavuzu incelendiğinde mevcut başarı puanı (AOSP ve YEP) hesaplama yöntemi; azınlık okullarında öğrenim gören öğrenciler ile, resmi devlet okulları ve çeşitli özel okullarda öğrenim gören ancak *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi* dersinden muaf olan öğrenciler aleyhine sonuçlar doğurmaktadır.

02/10/2014 tarihli ve 8085 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Başkanlığı, konuya ilişkin yapılan bir şikayet başvurusu üzerine yaptığı incelemede; TEOG sisteminde uygulanan puan hesaplamalarının, *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi* dersinden muaf olan öğrencileri aleyhte etkilediği sunucuna varmıştır ve bu eşitsizliğin giderilmesi için MEB'e tavsiye kararı vermiştir. Ancak; 03/11/2014 tarihli ve 4978265 sayılı yazısı ile MEB Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü, "*dersten muaf olan bir öğrenciye başka bir dersten sınav yapılmasının mevzuat gereği mümkün olmadığı ve sınavdaki tüm işlemlerin objektif yürütüldüğü*" gerekçesiyle tavsiye kararına itiraz etmiştir.

Dini inançlarından ötürü Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersi almayan bir öğrencinin, bu soruları çözmesinin kendisinden beklenmediğini ancak kendisine tanınan bu muafiyetten dolayı, puan eşitsizliği yaratılması hakkaniyete uymamaktadır.

Lozan Antlaşması 38. Maddesi ile; "*Tüm Türkiye yurttaşlarının, din ayırt edilmeksizin, yasa önünde eşit olacağı; Türkiye Hükümetinin, doğum, milliyet, dil, soy, ya da din ayırt etmeksizin, yurttaşların tümünün yaşam ve özgürlüklerini, en geniş biçimde, korumayı yükümlendiği ve Müslüman olmayan azınlıklara mensup Türkiye Cumhuriyeti yurttaşlarının Müslümanlarla özdeş medeni ve siyasal haklardan yararlanacağı*" hususları garanti altına alınmıştır.

Aynı zamanda Türkiye, Lozan Antlaşması'nın 38'inci maddesinde belirtilen hükümlerin temel yasalardan biri olarak tanınmasını; hiç bir yasa, yönetmelik veya resmi işlemin bu hükümlerle çelişkili ya da onlara aykırı olmamasını; hiç bir yasanın, yönetmeliğin veya resmi işlemin söz konusu hükümlere üstün sayılmamasını yükümlenmektedir. Diğer taraftan Anayasamızda (m.10); "*herkesin, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşit olduğu*" ifadesi yer almaktadır.

Eğitimde her bireye fırsat ve imkân eşitliği sağlanması amacı, Anayasa ve Milli Eğitim Temel Kanunu ile yasal temellere dayandırılmıştır. Bu bağlamda eğitimde genellik ve eşitlik ilkesine göre; her yurttaş, hiçbir ayırım gözetilmeksizin öğrenim ve eğitim hakkına sahiptir.

Eğitimde fırsat eşitliğinin sadece eğitim alma hakkını değil, eğitim basamakları arasında yapılacak değerlendirmelerde objektifliği de içermesi gerekir. Bu bağlamda, söz konusu hesaplama yönteminden kaynaklanan adaletsizlik, ulusal eğitim mevzuatımızla garanti altına alınan fırsat eşitliği ilkesine ve hakkaniyete de aykırıdır.

MEB tarafından 2013-2014 öğretim yılından bu yana ortak sınavlar kapsamında düzenlenen TEOG sınav puanlarının hesaplanmasında; Lozan Antlaşması *Azınlıkların Korunması* başlığı altında tanımlanan temel yasalara, Anayasada ifadesini bulan *Kanun Önünde Eşitlik* ilkesine ve 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nda düzenlenen *fırsat ve imkân eşitliği* ilkesine aykırı davranılmaktadır.

Yukarıda belirtilen gerekçelerle, Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci Maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması elzemdir.

Çağlar DEMİREL

HDP Diyarbakır Milletvekili

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Adana Milletvekili

Behçet YILDIRIM

HDP Adıyaman Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK

HDP Ağrı Milletvekili

Sırrı Süreyya ÖNDER

HDP Ankara Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN

HDP Batman Milletvekili

Mehmet Ali ASLAN

HDP Batman Milletvekili

Saadet BECEREKLİ

HDP Batman Milletvekili

Hıyar ÖZSOY

HDP Bingöl Milletvekili

Mizgin IRGAT

HDP Bitlis Milletvekili

Altan TAN

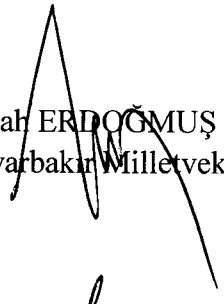
HDP Diyarbakır Milletvekili

Felekna UCA

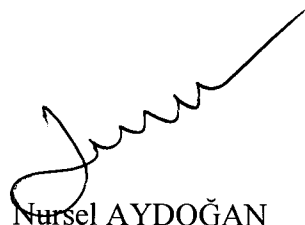
HDP Diyarbakır Milletvekili

İmam TAŞÇIER

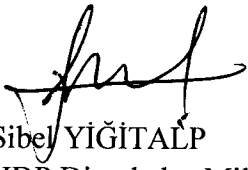
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nimetullah ERDOĞMUŞ
HDP Diyarbakır Milletvekili

Nursel AYDOĞAN
HDP Diyarbakır Milletvekili

Sibel YİĞİTALP
HDP Diyarbakır Milletvekili

Ziya PİR
HDP Diyarbakır Milletvekili

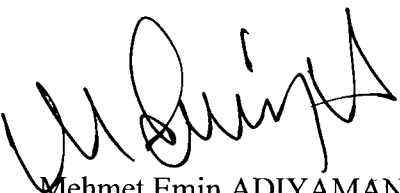
Mahmut TOĞRUL
HDP Gaziantep Milletvekili

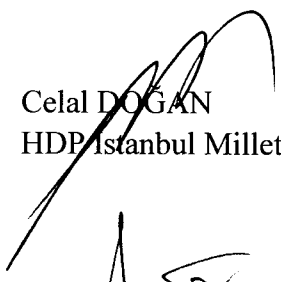
Abdullah ZEYDAN
HDP Hakkari Milletvekili

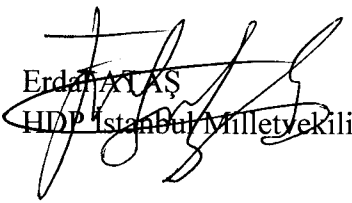
Selma IRMAK
HDP Hakkari Milletvekili

Mehmet Emin ADIYAMAN
HDP Iğdır Milletvekili

Celal DOĞAN
HDP İstanbul Milletvekili

Erdan ATLAS
HDP İstanbul Milletvekili

Adem GEVERİ
HDP Van Milletvekili